

ยาเสพติดให้โทษอย่างไร มาทำความเข้าใจไปพร้อม ๆ กันได้ที่นี้

อย่างที่ทุกคนรู้กันดีว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ให้โทษมากมาย ไม่ว่าจะเป็นโทษต่อร่างกาย โทษต่อจิตใจ จนถึงผลกระทบที่ส่งต่อคนรอบข้าง วันนี้เราจะพาทุกคนไปดูกันว่าโทษของยาเสพติดและโทษของสารเสพติดนั้นมีอะไรบ้าง มีผลกระทบอย่างไร มีกี่ประเภท รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จุดประสงค์ของบทความนี้คือช่วยทำให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสารเสพติดประเภทต่าง ๆ รวมถึงทำความเข้าใจเกี่ยวกับอาการของผู้เสพ เพื่อที่จะได้มองหาวิธีรับมือที่ถูกต้องได้ หากมีคนที่ใกล้ตัวกำลังเผชิญกับปัญหาการใช้สารเสพติดนั่นเอง

ประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดและสารเสพติดนั้นมีหลากหลายประเภท ซึ่งแบ่งออกได้ด้วยการออกฤทธิ์และตามความรุนแรง ถูกกำหนดไว้ในพ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔

การแบ่งประเภทยาเสพติดตามการออกฤทธิ์

หากแบ่งสารเสพติดต่าง ๆ ตามประเภทของการออกฤทธิ์แล้ว จะสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภทดังต่อไปนี้

-ออกฤทธิ์กดประสาท ผลกระทบของยาเสพติดประเภทนี้คือจะทำให้เกิดความง่วง เฉื่อยชา ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง ตัวอย่างได้แก่ เฮโรอีน เหล้าแหม่ง ผีน และมอร์ฟีน

-**ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท** ซึ่งมีผลกระทบที่เห็นได้ชัดเจนคือ ทำให้ผู้เสพรู้สึกตื่นตัว เพราะสารจะเข้าไปกระตุ้นระบบประสาททำให้ทำงานมากขึ้น รู้สึกกระวนกระวาย วิตกกังวล ตัวอย่างได้แก่กระท่อม ยาบ้าและแอมเฟตามีน

-**ออกฤทธิ์หลอนประสาท** เป็นยาเสพติดที่ทำให้เกิดภาพหลอน ได้ยินเสียงต่าง ๆ จนอาจทำให้เกิดอาการบ้าคลั่งได้ โดยสารเสพติดประเภทนี้ได้แก่ แอลเอสดี ยาอี

-**ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน** โดยทำให้ทั้งเคลิ้มและเห็นภาพหลอนพร้อม ๆ กัน ได้แก่ กัญชา

การแบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำหรับการแบ่งประเภทของยาเสพติดแบบนี้ นั้น เป็นการแบ่งตามกฎหมายของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการแบ่งประเภทยาเสพติดตามความรุนแรงอีกด้วย โดยแบ่งได้ทั้งหมด ๕ ประเภทด้วยกัน ได้แก่

-**ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑:** ยาเสพติดชนิดร้ายแรง ไม่มีการนำมาใช้ในทางการแพทย์ทุกกรณี ได้แก่ เฮโรอีน แอลเอสดี ยาบ้า (แอมเฟตามีน) และยาอี เป็นต้น

-**ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๒:** เป็นยาเสพติดให้โทษทั่วไป บางส่วนจะเป็นสารที่มีประโยชน์ในการรักษาโรคต่าง ๆ หากใช้เป็นประจำหรือติดต่อกันมากเกินไป จะทำให้เกิดการเสพติดได้มากที่สุด เช่น มอร์ฟีน โคเคน เมทาโดน โคเดอีนหรือฝิ่นยา เป็นต้น

-**ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๓:** เป็นยาเสพติดที่สามารถเป็นยารักษาโรคได้ด้วย และมีส่วนผสมของยาเสพติดประเภทที่ ๒ อยู่ เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ปวด เป็นต้น

-**ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๔:** เป็นสารเสพติดที่ไม่ได้อยู่ในประเภทที่ ๑ หรือ ๒ ได้แก่ น้ำยาอาเซติก แอนไฮไดรด์ (acetic anhydride), อะซิetyl คลอไรด์ (acetyl chloride), กรดเพนิลอะซีติก (phenylacetic acid) และอีกมากมายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

-**ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕:** ยาเสพติดประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากข้างต้น ได้แก่ กัญชา กระท่อม เห็ดขี้ควาย ฝิ่น และสารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชาหรือกัญชง (พืชสกุล Cannabis) ที่มีปริมาณสาร THC เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก

ผลกระทบของยาเสพติดต่อร่างกายและจิตใจ

หลังจากได้รู้จักกับการแบ่งประเภทของยาเสพติดไปแล้ว เราจะพาทุกคนไปดูกันว่ายาเสพติดแต่ละชนิดนั้นส่งผลกระทบอย่างไรบ้างกับผู้เสพ ทั้งในด้านของร่างกาย จิตใจ และผลกระทบของยาเสพติดในด้านอื่น ๆ โดยเราได้คัดเลือกยาเสพติดที่ซื้อคั่นหามาให้ได้ศึกษา

ผลกระทบของยาบ้า (Metamphetamine)

ยาบ้าเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ โดยออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทให้เกิดความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้เสพยามีอาการคึกคัก อารมณ์ดี พุดมาก ตูกระตือรือร้น และอาจจะทำให้เกิดอาการใจสั่น คลื่นไส้ อาเจียน ควบคุมสติไม่ได้ หากเสพยาเกินขนาดก็อาจจะทำให้มีอาการหัวใจเต้นผิดปกติและหมดสติได้

สำหรับผู้ที่ใช้ยาบ้าติดต่อกันเป็นเวลานาน จะส่งผลให้เกิดอาการประสาทหลอน หวาดระแวง ซึ่งอาจนำไปสู่การทำร้ายตัวเองและผู้อื่นได้ คุณสามารถสังเกตผู้ที่เสพยาบ้าได้ด้วยการสังเกตว่าพวกเขามีน้ำหนักลดลงเป็นอย่างมากหรือไม่ อยู่หนึ่งไม่ค่อยได้ มีอาการกระวนกระวายตลอดเวลา และไม่ค่อยดูแลสุขภาพสะอาดของร่างกาย

ผลกระทบของเฮโรอีน

เฮโรอีนเป็นสารเสพติดประเภทที่ ๑ และออกฤทธิ์กดประสาท ซึ่งทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม ไม่มีความเจ็บปวดและรู้สึกผ่อนคลาย หากมีการเสพเป็นเวลานานติดต่อกัน จะส่งผลให้ร่างกายอ่อนแอลง น้ำหนักลดลงและเกิดความสับสนได้อยู่บ่อย ๆ เฮโรอีนนั้นถือว่าเป็นสารเสพติดที่เสพติดได้ง่ายกว่ายาบ้าหลายเท่า โดยเสพได้ทั้งวิธีการสูดเข้าจมูก สูบควันและการฉีดเข้าสู่ร่างกาย ดังนั้น นอกจากอาการดังกล่าวแล้ว คุณก็สามารถสังเกตผู้ที่เสพติดเฮโรอีนได้จากรอยเข็มฉีดยาตามแขน ริมฝีปากที่แห้งตลอดเวลา

ผลกระทบของยาอี (Ecstasy)

ยาอี (Ecstasy) เป็นสารเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ โดยออกฤทธิ์แบบผสมผสาน คือทั้งหลอนประสาทและกดประสาทในเวลาเดียวกัน ยาอีนั้นจะส่งผลกระทบต่อระบบประสาทและสมองรุนแรงกว่ายาบ้ามากถึงสิบเท่า ทำให้เซลล์สมองที่เกี่ยวข้องกับความจำและการคิดอย่างเป็นระบบถูกทำลายอย่างรวดเร็ว

ในผู้ที่เสพยาอี จะมีการแสดงออกที่สังเกตได้คือได้เสียงเหมือนหูแว่ว เห็นภาพหลอน ทางร่างกายจะสังเกตได้จากอุณหภูมิร่างกายที่สูงขึ้น กล้ามเนื้อผิดปกติ ตาพร่ามัว เหงื่อออกเยอะมากกว่าปกติ ในบางรายอาจมีอาการซึมเศร้าร่วมด้วย

โทษของสารเสพติดในด้านอื่น ๆ มีอะไรบ้าง

นอกจากโทษต่อตนเองที่ได้พูดถึงไปในหัวข้อที่แล้ว การใช้สารเสพติดก็ยังมีโทษในแง่คนอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อครอบครัว ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบต่อการทำงาน เช่น

- ทำลายความสัมพันธ์ในครอบครัว เพราะผู้เสพสารเสพติดนั้นมักจะมีอาการทางจิตใจที่เปลี่ยนไป ไม่จะเป็นอาการซึมเศร้า อาการตื่นตัวเกินเหตุ อาการหวาดระแวงต่าง ๆ อาการหงุดหงิดและก้าวร้าว อาจทำให้เกิดปากเสียงและส่งผลกระทบต่อคนในครอบครัวได้โดยตรง

- ผลกระทบต่อสังคมเองก็มียุ่หลากหลายด้านเช่นกัน หนึ่งในสิ่งที่เรามักพบเห็นบ่อย ๆ ก็คือการใช้สารเสพติดเกิดอาการคลุ้มคลั่งและทำร้ายร่างกายผู้อื่น รวมถึงยังอาจทำให้เกิดการลักทรัพย์ที่เพิ่มสูงขึ้น

- ผลกระทบต่อสังคมในการทำงานที่พบได้คือ ทำให้ความรับผิดชอบลดลง อาจจะมีปากเสียงกับผู้คนในที่ทำงานได้มากขึ้น ซึ่งเกิดจากความเฉื่อยชาหรือความกระตือรือร้นที่มากผิดปกติ จนทำให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ไม่ดีเท่าที่ควร รวมถึงยังอาจมีอาการก้าวร้าวและหงุดหงิดง่าย ทำให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนร่วมงานได้

โทษทางกฎหมายสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

ในด้านของกฎหมาย จะมีโทษที่กำหนดเอาไว้ทั้งสำหรับผู้เสพ ผู้ค้าและผู้ครอบครอง โดยรวม ๆ แล้วในพ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้นจะมีการยกเว้นอยู่หลายกรณีได้แก่

- การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์เพื่อประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์นั้น ไม่ต้องทำการขออนุญาต ตามหลักเกณฑ์และการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดประกาศกำหนดนอกจากนี้ โทษในการมีไว้ในครอบครอง ผลิต ส่งออก นำเข้าหรือจำหน่ายนั้นยังแบ่งออกได้ตามมาตรากฎหมายที่กำหนด ดังต่อไปนี้

-มาตรา ๑๐๗: ห้ามผู้ใดมิไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เพื่อเสพ ในปริมาณเล็กน้อยซึ่งไม่เกินปริมาณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ

-มาตรา ๑๖๒: ผู้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ ๑ (เฮโรอีน) ประเภทที่ ๒ (มอร์ฟินและโคคาอิน) หรือยาเสพติดประเภทที่ ๕ (พืชฝิ่น) จะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

-มาตรา ๑๖๓: ผู้ที่เสพยาเสพติดให้โทษจะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

-มาตรา ๑๖๔: ใครที่มียาเสพติดให้โทษเฮโรอีน, มอร์ฟิน,โคคาอินและพืชฝิ่นไว้ในครอบครองเพื่อเสพ มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑

สำหรับยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ นั้น จะมีบทลงโทษตามกฎหมายที่กำหนดตามมาตราที่ ๑๔๕ ไว้ดังต่อไปนี้

-ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมิไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

-หากกระทำการเพื่อการค้า ก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน จำหน่ายแก่เด็ก อายุไม่ถึง ๑๘ ปี จำหน่ายบริเวณสถานศึกษา ศาสนสถาน สถานที่ราชการ กระทำโดยมีอาวุธ ใช้กำลัง หรือข่มขู่ ประทุษร้าย มีโทษจำคุก ๒-๒๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

-หากการกระทำโดยผู้มีหน้าที่สั่งการ หรือผู้มีหน้าที่จัดการในเครือข่ายอาชญากรรม เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป มีโทษจำคุก ๕ ปีหรือตลอดชีวิต และปรับสูงสุด ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

กำหนดปริมาณยาเสพติดเพื่อเสพ

ตามพ.ร.บ ใหม่นี้ ได้มีการกำหนดปริมาณยาเสพติดเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาให้โอกาสแก่ผู้เสพยาเสพติดที่ครอบครองยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ไว้เพื่อการเสพ โดยไม่ถือเป็นโทษความผิดร้ายแรง อีกทั้งยังมุ่งเน้นให้ผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษาแทนการรับโทษจำคุกอีกด้วย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑

-เฮโรอีน น้ำหนักสุทธิไม่เกิน ๓๐๐ มิลลิกรัม

-เมทแอมเฟตามีน ปริมาณไม่ถึง ๑๕ หน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึง ๑.๕ กรัม หรือคำนวณเป็นน้ำหนักสารบริสุทธิ์ไม่ถึง ๓๗๕ มิลลิกรัม

-แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ปริมาณไม่ถึง ๑๕ หน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิ ไม่ถึง ๑.๕ กรัม

ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๒

-โคคาอิน น้ำหนักสุทธิไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิกรัม

-ฝิ่นยา น้ำหนักสุทธิไม่เกิน ๑๕ กรัม

ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕

-มิไว้ในครอบครอง น้ำหนักสุทธิไม่เกิน ๑๓๕ กรัม

วัตถุออกฤทธิ์ประเภทที่ ๑

- คาทิโนน คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิน ๐.๕ กรัม
- ไซโลซีน ไม่เกิน ๐.๑ กรัม
- ไซโลไซบิน ไม่เกิน ๐.๑ กรัม

วัตถุออกฤทธิ์ประเภทที่ ๒

- คีตามีน คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่เกิน ๐.๕ กรัม
- ซูโดอีเฟดรีน ไม่เกิน ๕ กรัม
- ไนตราซิแพม ไม่เกิน ๐.๓ กรัม

เมื่อกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงแบบนี้แล้ว หลาย ๆ คนที่กำลังพบเจอกับปัญหายาเสพติด หรือมีคนรู้จักที่ใช้สารเสพติด ก็ไม่ต้องกลัวที่จะขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะกฎหมายใหม่นี้มุ่งเน้นไปที่การบำบัดรักษามากกว่าการลงโทษ ทำให้ผู้เสพติดสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติได้

ทำอย่างไรเมื่อสงสัยหรือรู้ว่าคนใกล้ตัวมีการใช้ยาเสพติด

หากคุณสงสัยว่าคนในครอบครัว ลูกหลาน หรือคนใกล้ชิดตัวมีการใช้และเสพติดยาเสพติด คุณจะต้องทำอย่างไรบ้างเพื่อให้เกิดความปลอดภัย พร้อมทั้งช่วยเหลือพวกเขาได้อย่างได้ผล วันนี้เรามีเทคนิคดี ๆ ที่คุณสามารถนำไปปรับใช้ได้มาฝากกัน

-สอบถามและพูดคุยอย่างเข้าใจ โดยไม่ใช่อารมณ์และไม่โทษผู้เสพ เพื่อให้พวกเขาารู้สึกปลอดภัยในการพูดถึงปัญหา หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาที่ใช้ เพื่อจะได้ดำเนินการเพื่อถอนยาต่อไป

-ระมัดระวังตัวเองอยู่เสมอ เนื่องจากผู้เสพยาเสพติดนั้นมักจะมีอาการหวาดระแวง กระวนกระวายและอาจทำร้ายร่างกายผู้ใกล้ชิดได้ ดังนั้นคุณจึงควรรักษาระยะห่างให้ดี เก็บของที่สามารถเป็นอันตรายได้ให้มิดชิด

-สังเกตพฤติกรรมของผู้ใช้สารเสพติดอยู่เสมอ หากการพูดคุยไม่สำเร็จ ให้คุณสังเกตพฤติกรรมของพวกเขา เพื่อบ่งบอกถึงระดับการเสพติด จะได้หาวิธีแก้ไขต่อไปได้อย่างปลอดภัย

-หากมีการพูดคุยแล้ว หรือไม่สามารถรับมือกับผู้เสพได้ แนะนำให้คุณติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดผู้ติดยาเสพติด เพื่อดำเนินการต่อไป